

Diarienummer:
IMY-2024-15026

Ert diarienummer:
LI2024/01634

Datum:
2025-02-11

Yttrande över En konkurrenskraftig drönarbransch i Sverige

Integritetsskyddsmyndigheten (IMY) har granskat förslaget huvudsakligen utifrån myndighetens uppgift att arbeta för att människors grundläggande fri- och rättigheter skyddas i samband med behandling av personuppgifter.

IMY lämnar följande synpunkter.

Användandet av drönare med kameror innebär i många fall behandling av personuppgifter. I sådana fall aktualiseras bestämmelserna i dataskyddsförordningen¹ och i vissa fall även kamerabevakningslagen (2018:1200), KBL. I prop. 2024/25:93 *Kamerabevakning i brottsbekämpning och annan offentlig verksamhet – utökade möjligheter och ett enklare förfarande* lämnas förslag om att ta bort tillståndskravet för kamerabevakning från den 1 maj 2025, vilket kan komma att tidigareläggas.² KBL kommer dock fortsatt att gälla som kompletterande lagstiftning till dataskyddsförordningen och IMY vill därför göra vissa förtydliganden.

I avsnitt 9.12 i rapporten anges att drönare som är utrustade med kamera vilken kan användas för exempelvis övervakning, kartläggning, inventering och fotografering, omfattas av KBL om användandet av kameran kan anses vara varaktig eller regelbunden. IMY vill med anledning av detta förtydliga att det inte är varaktigheten eller regelbundenheten av användandet av kameran som avgör om den aktuella kameran faller in under definitionen av kamerabevakning i 3 § KBL. Det som är relevant att bedöma är om användandet av kameran innebär en varaktig eller regelbunden personbevakning.³ I fråga om drönare blir denna bedömning i många fall beroende av vilken plats, vid vilken tidpunkt och vilken höjd som drönaren filmar på.

Det anges även i samma avsnitt att vad avser kameror på bilar har frågan lösts genom att dessa i 9 § undantas från KBL. Detta trots att kravet på

Postadress:
Box 8114
104 20 Stockholm

Webbplats:
www.imy.se

E-post:
imy@imy.se

Telefon:
08-657 61 00

¹ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (allmän dataskyddsförordning).

² <https://www.sverigesradio.se/artikel/regeringen-vill-skynda-pa-lag-om-utokad-kamerabevakning>

³ Se 3 § punkt 1 kamerabevakningslagen.

varaktighet eller regelbundenhet torde innebära att behovet av undantag är litet. IMY vill i det här avseendet föra fram att undantaget i 9 § KBL endast utgör ett undantag i förhållande till kravet på tillstånd enligt lagen och inte i förhållande till de andra krav som följer av lagen såsom kravet på upplysning⁴ och tystnadsplikt⁵. Dessa krav gäller oavsett om kamerabevakningen omfattas av något av undantagen i 9 § KBL. Vidare tar undantaget i 9 § punkt 9 KBL framförallt sikte på sådan kamerabevakning som sker genom så kallade backkameror. Undantaget omfattar till exempel inte självkörande bilar.⁶ IMY vill även understryka att kamerabevakning som sker genom kameror monterade på bilar ofta innebär varaktig eller regelbunden personbevakning eftersom sådana kameror ofta filmar på platser dit allmänheten har tillträde eller befinner sig. Vissa kameror monterade på bilar faller däremot inte in i definitionen i 3 § KBL eftersom rekvisitet "utan att vara manövrerad på platsen" inte anses uppfyllt. Detta rekvisit anses däremot i många fall vara uppfyllt vid användning av kamerautrustade drönare.⁷

Vad gäller upplysningskravet i 15 § KBL för drönare utrustade med kameror instämmer IMY i Transportstyrelsens bedömning att det inte alltid är självklart hur detta krav ska uppfyllas. Med "annat verksamt sätt" i 15 § första stycket KBL avses enligt rättskällor⁸ genom information direkt till dem som kan komma att omfattas av bevakningen eller genom annonsering. Även andra sätt skulle enligt IMY kunna komma i fråga. IMY välkomnar fortsatt dialog med Transportstyrelsen gällande denna fråga.

Detta yttrande har beslutats av enhetschefen Jenny Bård efter föredragning av juristen Linda Corneliusson.

Jenny Bård

⁴ Se 15 § kamerabevakningslagen jfr. artiklarna 13 och 14 i dataskyddsförordningen.

⁵ Se 22 § kamerabevakningslagen.

⁶ Prop. 2017/18:231, *Ny kamerabevakningslag*, s. 80 f.

⁷ Jfr. 3 § punkt 1 kamerabevakningslagen, HFD 2016 ref. 71 II och prop. 2017/18:231 s. 39.

⁸ Se exempelvis Berg, *Kamerabevakningslag* (2018:1200) 15 §, Karnov (JUNO).